

Rapport från enkät om krisberedskap i Gnosjö kommun

Inledning

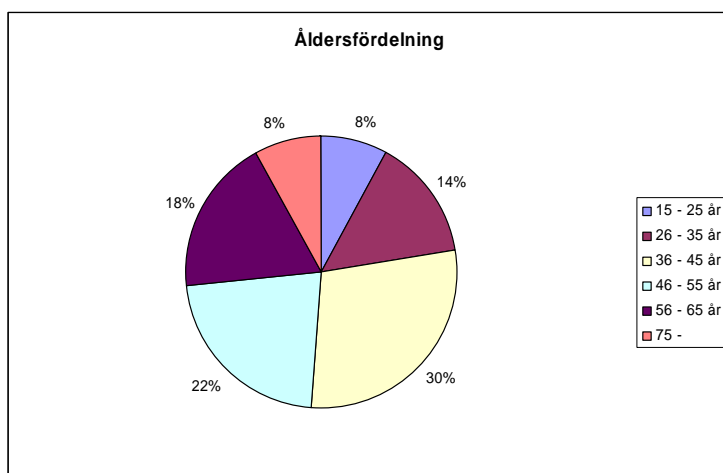
Under slutet av januari till mitten av februari 2010 fick medborgarpanelen i Gnosjö kommun svara på en enkät om krisberedskap. Inga alternativ var ”rätt” eller ”fel” utan syftet var att få en bild av hur panelen ser på olika frågor inom området krisberedskap och utifrån svaren bättre kunna anpassa krisberedskapsförberedelserna inom kommunen i framtiden.

I denna rapport presenteras resultatet av enkäten tillsammans med korta kommentarer och slutsatser. Totalt antal svarande från panelen var 98 st och det bör påpekas att enkätresultatet inte gett något statistiskt säkerställt resultat av hur invånare i Gnosjö kommun tycker utan endast är en ögonblicksbild av panelens åsikter vid detta tillfälle.

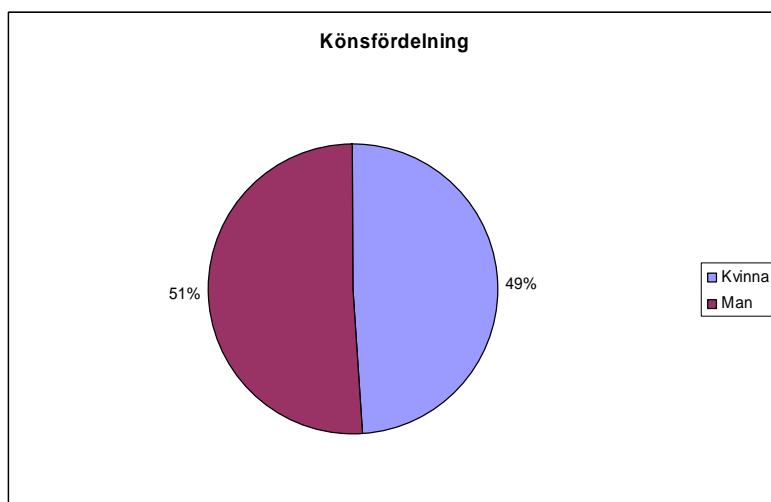
Enkäten var i stort uppbyggd med inledande frågor om ålder och kön, därefter frågor om olika krissituationer för samhället, hur man skulle söka information vid en kris samt frågor om det egna ansvaret och förberedelserna för en krissituation. Alla frågor och svar finns redovisade som bilagor.

Resultat

Nedan är två figurer över ålders- och könsfördelningen i panelen vid svarstillfället. Av de svarande var 52% i åldersintervallet 36-55 år och könsfördelningen 48% kvinnor och 52% män. Det sista intervallet angavs felaktigt till 75+, detta kan ha medfört en snedfördelning bland de svarande men det är inte av praktisk betydelse för enkätens framtida användning.

Figur 1: Åldersfördelning hos de svarande.

Figur 2: Könsfördelning av de svarande.

Samhällskriser

Panelen fick frågan om att gradera krissituationer i spannet 1-5 där 1 innebar att de var mest oroliga för scenariot och 5 att de var minst oroliga för scenariot.. Scenariona var

- Storbrand
- Vattenförorening
- Extremt snöoväder
- Omfattande strömavbrott
- Översvämningar
- Allvarlig sjukdom/pandemi
- Trafikolycka med farligt gods
- Teleavbrott
- Annan typ av kris

Den sista frågan om annan typ av kris var en fritextfråga, där bland annat massarbetslöshet, jordbävning, storm, gasexplosion och personlig kris förekom som svar.

Generellt sett är panelen ungefär lika orolig för samtliga av de uppräknade scenariona. För scenariot "Extremt snöoväder" valde 70 st att svara alternativ 3 eller 4 vilket syns tydligt i diagrammet över frågan (se bilaga). Det bör i sammanhanget tas med att det snöfall som drog in över Jönköpings län i början av året kom efter det att enkäten avslutats.

Informationssökning vid kris

Här fick panelen frågan om hur de skulle söka information vid en kris och i vilken ordning de skulle söka informationen. Valet var 1-5, där 1 innebar det alternativ de skulle välja i första hand och 5 alternativet de skulle välja i sista hand. De informationskanaler de kunde välja på var att

- Ringa kommunens växel
- Gå in på kommunens hemsida

- Gå in på andra webbplatser
- Titta på TV/lyssna på radio
- Prata med vänner och bekanta
- Annat alternativ.

Här kan det konstateras att mer än hälften av panelen svarade 1 eller 2 på alternativen ”Gå in på kommunens hemsida” och ”TV/radio”. Under ”Annat alternativ” skrev de svarande bland annat att de skulle ringa räddningstjänsten och/eller polisen.

Det egna ansvaret och förberedelserna för en kris

I denna del fick panelen bland annat svara på hur de själva förberett sig för eventuella kriser i samhället och hur de ser på ansvarsfördelningen i händelse av en kris.

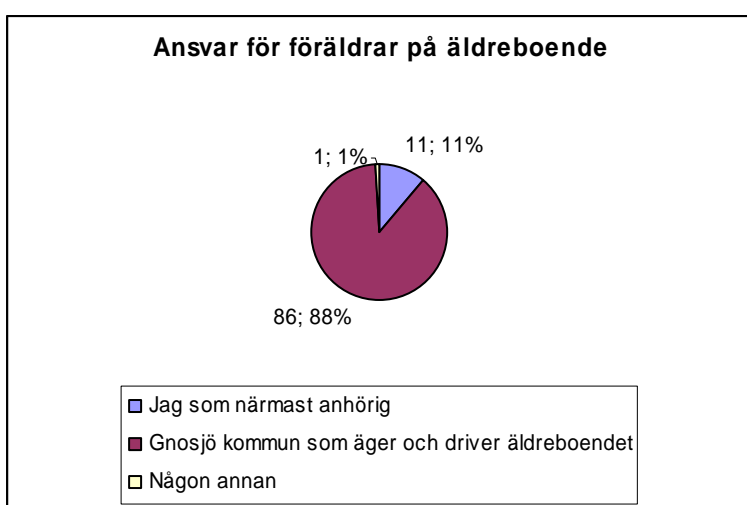
På frågan om vilket ansvar man som kommuninvånare har vid en kris och hur man ska vara förberedd kom följande svar (flera alternativ kunde väljas):

Vilket ansvar tycker du att du som kommuninvånare har vid en kris och att vara förberedd inför en krissituation?

Man skall ha kunskap om larmrutiner och kunna ringa 112 (SOS Alarm), 114 14 (ej brådskande till polisen) samt 1177 (sjukvårdsupplysningen)	95
Alltid ha konserver, värmeljus, batterier och batteridrivna radio hemma	52
Kunna hjärt- lungräddning och första hjälpen	69
Ha brandvarnare, brandsläckare och brandfilt hemma	92
Invånarna har inget ansvar. Samhället/kommunen skall ha resurser att kunna hjälpa alla oavsett vad som händer	1

Största delen av panelen anser att det grundläggande ansvaret ligger i att kunna bland annat larma via nödnumret 112 och ha brandvarnare, brandsläckare och brandfilt hemma. Men över hälften anser också att man ska ha konserver etc. hemma.

Det kan också urskiljas ett ställningstagande hos merparten av panelen (81 av 98) att det är den enskilde som har ansvaret för sig själv på frågan om mat och värme vid ett strömavbrott medan 86 svarande av 98 anser att kommunen har ansvaret för äldre föräldrar som bor på ett av kommunens äldreboenden.

Större delen av de svarande (68 av 98) anser också att det är samhällets ansvar att de boende i kommunen kan ta sig till arbete, skola etc. vid en plötslig snöstorm. En del fritextsvar menade också på att ansvaret är delat, det vill säga kommunen och den enskilde ansvarar gemensamt vid en kris.

Panelen fick även frågor om uppehåll vid en större brand där man inte kunde bo kvar på grund av brandrök över bostaden och hur de skulle vilja få hjälp av samhället att bättre klara av en kris. 61 av 98 svarande ansåg att det var de själva som hade ansvaret att ordna boende under tiden de inte kunde bo kvar på grund av brandröken.

På frågan om hur de skulle vilja få hjälp av samhället att klara av en kris ansåg de flesta att de skulle vilja ha broschyrer till hushållet och få information på kommunens och andra myndigheters hemsidor.

Hur skulle du vilja få hjälp av samhället med att förbereda dig för att bättre klara en kris? På denna fråga kan du ange flera svarsalternativ.

Informationsträffar för enskilda eller föreningar	44
Information på kommunens och andra myndigheters hemsidor	68
Broschyrer till alla hushåll	70
Annat	9

Flera av de svarande angav under fritextfrågan om vad de själva har för beredskap att de har fotogenkaminer, mat för några dagar, ficklampor, batterier, ljus och brandsläckare. En del svarande angav också att de har möjlighet att elda själva för att hålla värmen.

Slutsatser

Enkäter av detta slag ger inte den statistiska säkerhet som krävs för att säga att resultatet är allmängiltigt för invånare i Gnosjö kommun. Men ändå ger enkäten en ”fingervisning” om vilka frågor som är viktiga att lyfta fram i det framtida arbetet med krisberedskap.

Av resultatet i enkäten kan utläsas att största delen av invånarna skulle söka information via hemsidor, både Gnosjö kommuns och andra myndigheter, och genom att titta på TV och lyssna på radio i händelse av en större kris i kommunen. Att snabbt nå ut med information via hemsidan och till exempel lokalradions Trafik & serviceredaktion och/eller via ”Viktigt meddelande till allmänheten” har alltid varit viktigt och enkäten bekräftar detta.

De svarande tycker också till stor del att de själva har ett ansvar att kunna larma 112 och ha bland annat brandsläckare hemma, flera har också svarat att man som privatperson ska ha konserver, ljus, batterier och batteridrivna radio hemma. Flertalet i panelen anser också att de skulle vilja ha broschyrer om krisberedskap och få information via hemsidor. Detta är något att ta i beaktande vid framtida informationssatsningar, till exempel till nyinflyttade i kommunen.

Sammanfattningsvis har kommunen en fortsatt viktig roll för att ge råd och stöd inom området krisberedskap ut mot allmänheten, men också att informera om kommunens krisberedskapsarbete. Detta kommer att tas med i framtida planering, i samverkan med andra aktörer som till exempel kommunens civilförsvarsförening. Exempel på konkreta satsningar under de närmaste åren kan till exempel vara informationsspridning och fler utbildningar om hur man som privatperson klarar sig vid utsatta lägen.

Bilaga 1: Enkätfrågor och antal svar

	Antal svar
1 Hur gammal är du?	
15 - 25 år	8
26 - 35 år	14
36 - 45 år	28
46 - 55 år	22
56 - 65 år	18
75 -	8
2 Är du man eller kvinna?	
Kvinna	48
Man	50
Samhällskriser	
Gradera följande krissituationer som du bedömer har betydelse för	
3 samhället som helhet.	
4 Storbrand	
1 (Mest orolig)	18
2	27
3	25
4	20
5 (Minst orolig)	8
5 Vattenförorening	
1 (Mest orolig)	21
2	30
3	26
4	16
5 (Minst orolig)	5
6 Extremt snöoväder	
1 (Mest orolig)	6
2	11
3	30
4	40
5 (Minst orolig)	11
7 Omfattande strömavbrott	
1 (Mest orolig)	23
2	26
3	31
4	14
5 (Minst orolig)	4
8 Översvämningar	
1 (Mest orolig)	9
2	25
3	23
4	25
5 (Minst orolig)	16
9 Allvarlig sjukdom/pandemi	
1 (Mest orolig)	15
2	21
3	21
4	27
5 (Minst orolig)	14
10 Trafikolycka med farligt gods	
1 (Mest orolig)	9

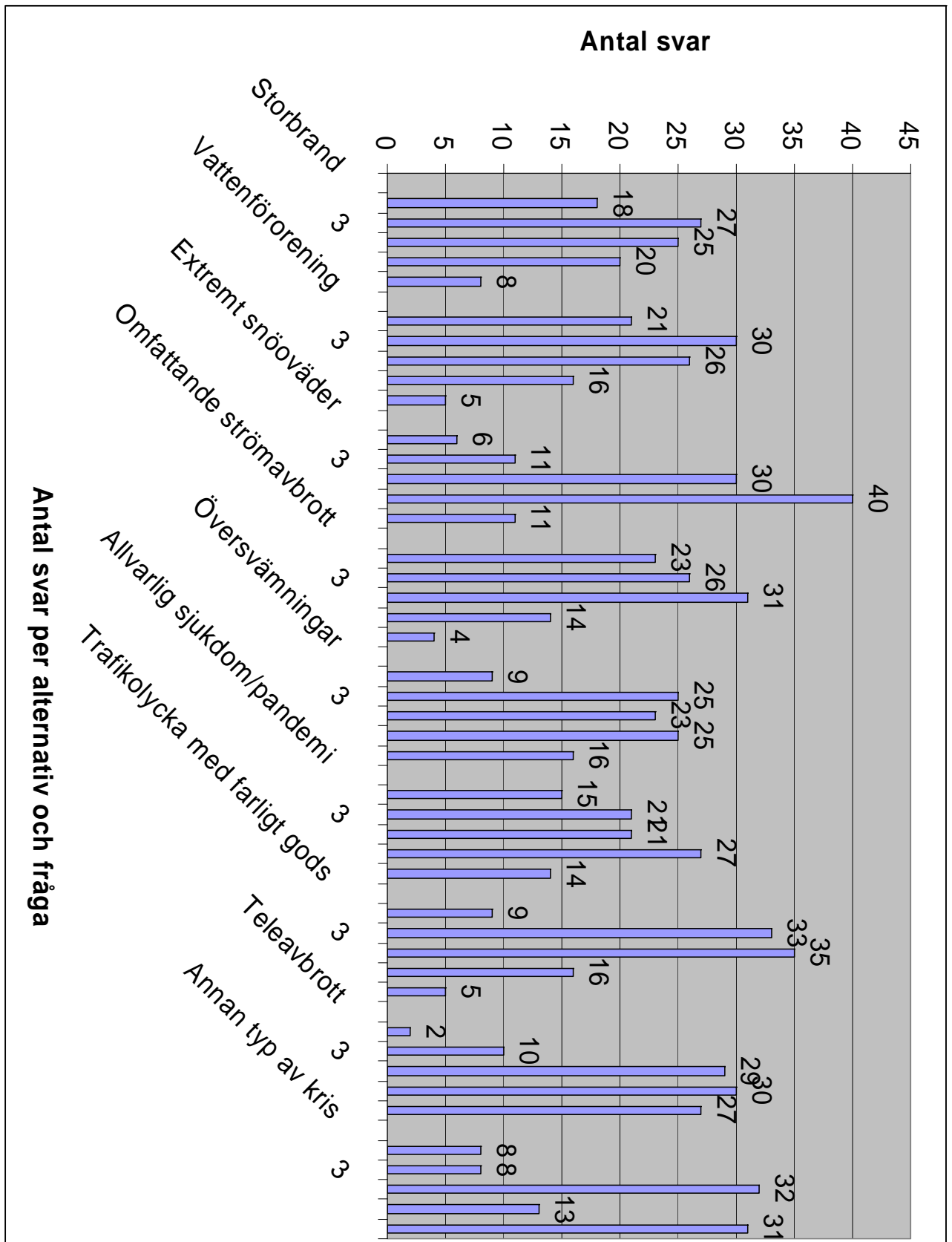
2	33
3	35
4	16
5 (Minst orolig)	5
11 Teleavbrott	
1 (Mest orolig)	2
2	10
3	29
4	30
5 (Minst orolig)	27
12 Annan typ av kris	
1 (Mest orolig)	8
2	8
3	32
4	13
5 (Minst orolig)	31
13 Om du svarat att du är mest orolig för en annan typ av kris (föregående fråga) får du gärna ange vilken slags kris.	
Detta är en fritext-fråga.	
Hur skulle du söka efter information i händelse av kris?	
Rangordna i vilken ordning du skulle söka information om det	
14 uppstod en kris i kommunen.	
15 Ringa kommunens växel	
1 (I första hand)	8
2	11
3	22
4	28
5 (I sista hand)	29
16 Gå in på kommunens hemsida www.gnosjo.se	
1 (I första hand)	33
2	22
3	27
4	11
5 (I sista hand)	5
17 Gå in på andra webbplatser, exempelvis andra myndigheters hemsidor	
1 (I första hand)	21
2	30
3	23
4	14
5 (I sista hand)	10
18 TV/radio	
1 (I första hand)	57
2	25
3	10
4	3
5 (I sista hand)	3
19 Prata med vänner och bekanta	
1 (I första hand)	24
2	32
3	34
4	6
5 (I sista hand)	2

20 Annat alternativ		
1 (I första hand)		7
2		4
3		29
4		14
5 (I sista hand)		44
21 Om du svarat att du i första hand skulle välja ett annat alternativ (föregående fråga), får du gärna ange vilket.		
Detta är en fritext-fråga.		
22 Skulle du kunna tänka dig att engagera dig frivilligt , till exempel i en civilförsvarsförening, för att vara behjälplig vid en pågående kris i samhället?		
Ja		54
Nej		8
Vet ej		36
23 Vilket ansvar tycker du att du som kommuninvånare har vid en kris och att vara förberedd inför en krissituation?		
Man skall ha kunskap om larmrutiner och kunna ringa 112 (SOS Alarm), 114 14 (ej brådskande till polisen) samt 1177 (sjukvårdsupplysningen)		95
Alltid ha konserver, värmeljus, batterier och batteridrivna radio hemma		52
Kunna hjärt- lungräddning och första hjälpen		69
Ha brandvarnare, brandsläckare och brandfilt hemma		92
Invånarna har inget ansvar. Samhället/kommunen skall ha resurser att kunna hjälpa alla oavsett vad som händer		1
25 Hela kommunen är utan ström tre kalla dygn i januari. Vem anser du skall ansvara för att du har mat, vatten, varma kläder och tillgång till information?		
Jag själv		81
Gnosjö kommun		14
Någon annan		3
26 Vem tycker du skall ansvara för att dina föräldrar som bor på ett av kommunens äldreboenden får mat, vatten, varma kläder och omvårdnad om kommunen är strömlös tre kalla dygn i januari?		
Jag som närmast anhörig		11
Gnosjö kommun som äger och driver äldreboendet		86
Någon annan		1
27 Vid en plötslig snöstorm, vem tycker du skall ansvara för att du och din familj skall kunna ta er till skola/arbete/övrig sysselsättning under tiden snöstormen pågår?		
Det är mitt eget ansvar		29
Det är samhällets ansvar att man kan ta sig fram på vägarna där jag bor		68
Det är någon annans ansvar		1
28 På grund av en större brand, och på grund av risk för explosion och giftig rök kan du och dina grannar inte bo kvar i ert hus under två dagar. Vem anser du skall se till att du och din familj har någonstans att bo under dessa dagar?		

Jag själv, eventuellt med hjälp av försäkringsbolag, vänner, släktingar m	61
m	
Kommunen får ordna boende till mig	36
Det är någon annans ansvar att ordna	1
29 Hur skulle du vilja få hjälp av samhället med att förbereda dig för att bättre klara en kris? På denna fråga kan du ange flera svarsalternativ.	
Informationsträffar för enskilda eller föreningar	44
Information på kommunens och andra myndigheters hemsidor	68
Broschyrer till alla hushåll	70
Annat	9
30 Har du några synpunkter på föregående på föregående frågor kring "krisscenario" kan du lämna dom här	
Detta är en fritext-fråga.	
32 Vad har du själv för beredskap om en kris skulle inträffa i samhället just idag (exempelvis eget kraftverk, konservförråd m m)? Har du ingen beredskap alls får du gärna skriva det.	
Detta är en fritext-fråga.	
33 Har du några övriga synpunkter och tankar kring ämnet "Krisberedskap" så får du gärna lämna dom här	

Detta är en fritext-fråga.

Bilaga 2: Fråga 3 i diagramform

Bilaga 4: Fråga 14 i diagramform

